

25

R E C T O R
ACADEMIAE VITEMBERGENSIS
GEORGIVS AVGVSTVS
LANGGVTH

PHILOSOPH. ET MEDICINAE DOCTOR PATHOL
ET CHIRVRG. PROF. PVBL. ORDINAR. FAC. MED
SENIOR CONV. ELECT. ET MVSEI ANATOM
INSPECTOR SOCIETAT. OECON. LIPS
MEMBR. HONORAR

O R A T I O N E M

A
FRIDERICO GOTTHELF GOTTLÖB KOCHIO

DOMMITIO - MISNICO
SS. LITT. CVLT
IPSO DIE MEMORIAE SACRORVM RESTITVTORVM FESTO

C I D I D C C L X X I
BENEFICI WEYRAVCHIANI CAVSSA

IN AVDITORIO MAIORE
PROCVRATIS SACRIS
HABENDAM

CIVIBVS ACADEMICIS

NOTAM FACIT

26

VITEMBERGA CASTAE RETINENS DOCTRINAE

Si, quo latius religionis contemptio purioris uagatur, eo maior est cautio bonis hominibus ac religiosis adhibenda, ne quid res sacra detrimenti capiat, non est dubitandum, quin memoria nostra duplicanda prudentia sit, propterea quod castum de numine sensum, hinc furor fanaticus, illinc impiorum petulantia, peruertere modis omnibus conatur. Ille spernit artes, quae ad humanitatem pertinent, ac lumen rationis, diuinitus nobis accensum, restinguit, duo nobis praesidia erepturus, quibus conseruatis, in Deum pietas floruit, quibus sublatis, anilis superstitio successit. Haec loquens in solum et scribens machinationibus contendit omnibus, uel ut uis diuina e mundo prorsus tollatur, uel sanctiores saltem tabulae de gradu dignitatis, in quo patres maioresque eas collocarunt, magis magisque deiiciantur. Itaque satis laudari non possunt eruditionis uindices, defensores monimentorum, de coelo proditorum, quippe cum Dei sanctimonia praesentis felicitas uitae contineatur, non modo salutis spes sempiternae. Horum sunt numero Sueci, instituta societate doctissimorum hominum, quae, subsidiis undique conquisitis, hoc pignus humanae societatis custoditum posteris transdat, impetusque comprimat nefarios, illud multi-

multiplici fraude extinguendi. Sic se gerendo, Gustavi Adolphi magni gloriam propagant, qui sacra emendata, praepotentibusque tot infestorum opibus fere oppressa, in fidem tanto robore animi suscepit, ut pro iis tutandis uel sanguinem profundere non dubitaret. Quod si numerum uirum, in omni doctrinae genere uersatissimorum, percensemus, scidis publicis propositum, in magnam nos merito uocamus expectationem. Alii, tractandis ueterum scriptis, arma, inde sumpta, retundent, alii, iudicio limato, speciosa magis, quam firma, rationistela frangent, alii in praeceptis morum, ab iniustis accusationibus defendendis, longo confirmati usu, disciplinae Christi uindicabunt excellentiam, alii subtiliter excogitata, perspicuitate dicendi copiaque exornabunt. Quibus quidem studiis sicut iure gaudemus, quod iis praecipuum uitae tranquillae firmamentum, non restituitur modo, sed etiam in posterum munitur, ita, quid in nostro sit officio, inde cognoscimus. Nunc enim, huius temporis, quo beneficium emendatorum sacrorum recolimus, sanctitati quo seruiam, perficere studebo, omnes ubique Lutheri sacris adiecti si frigerent, Vitembergam feruore, ea sine labe retinendi, exardescere penitus debere.

Ac Vitemberga quidem a uero ne discedat unquam in rerum studiis diuinarum, alienato ad libidinem nouandi animo, utpote quae gentibus reliquis primum sustulit signum, ad rectius de iis sentiendum.

endum. Nam superstitio orbi toti tenebras coecasque nubes obduxerat, et, sicuti Pontificis tyrannidem prouexerat in summum, sic homines, eius ueneratione percussos, fraudibus subiecerat sacerdotum, ut, neglecto Deo, falsa colerent numina, animisque remedia non in Christo, salutis auctore, quaerent, sed in uanis caerimoniis, recte factorum specie, et largitionibus effusis, omnem spem fiduciamque collocarent. Quae quidem corruptelae non solum nostrorum accusationibus hominum reprehenduntur, sed ipsa etiam Pontificis asseclarum confessione tenentur. Testem in conspectum uestrum liceat Erasimum producere, qui per iocos salesque ingeniosos animos Luthero paratior transdidit, hoc laudis testimonium epistola 325. ei tribuens, ipsum multa praeclare monuisse, hominumque congregationi reapse multa attulisse commoda. Sed addictiorem sacro imperio patronum dabo, Bellarminum, hanc in sententiam uulnera coetus sui, pro suggesto, nudantem (conc. XXVIII. domin. Laetare) *annis aliquot, antequam Lutherana et Caluiniana haeresis oriretur, nulla ferme erat, ut ii testantur, qui etiam tunc uiuebant, nulla, inquam, prope erat in iudiciis ecclesiasticis seueritas, nulla in moribus disciplina, nulla in sacris literis eruditio, nulla in rebus diuinis reuerentia, nulla prope modum erat religio.* Ecquis locus hanc caliginem illorum temporum densam dissipauit, quis terris lucem, et cum luce felicitatem
red-

reddidit. Vitembergam prouidentia in tanto col-
locauit fastigio, huiusque magnitudine beneficii nos
in perpetuum sibi obstrictos habet, ne rursus in er-
rores implicemur capitalès, sed pro ueritate, nobis
restituta, quasi pro aris et focis propugnemus. Dux
facti Martinus noster, coelesti animatus spiritu, cu-
ius impulsu, quod principes, reges, imperatores,
frustra tentarant, strenue confecit, neque minus
fulcra disiecit religionis falsae, quam uerae funda-
menta confirmauit. Sagaciter enim cognorat, to-
tam istius molem praeconcepta niti opinione, ho-
mini, post crimen ultimorum parentum, posteris
omnibus perniciosum, tantum superesse uirium, ut
sibi possit ipse consulere, animum penitus emendare,
legibus, a Deo promulgatis, satisfacere, eaque obe-
dientia gratiam iudicis, peccatorum ueniam, ipsam-
que beatitatem, non sibi soli promereri, sed etiam
aliis meritorum praebere fructum. Quam quidem
superbiam mortalibus, natura satis insolentibus, Pe-
lagius inspirauit, doctores scholastici nouis inflarunt
uentis, coetus tandem, Pontifici deuotus, ut Bud-
deus de Pelagianismo, in ecclesia Romana per bul-
lam unigenitus triumphante, copiosius ostendit, au-
xit in immensum, splendidae pompae suae ualde con-
sentaneam. Sed altius est cogitatione escenden-
dum, huius si fastus arrogantiam ab ipsis repetere
fontibus placet. Labes enim perniciesque, ab ori-
gine ultima contracta, extenuatur nimium, atque

in iactura imaginis diuinae, decoris externi, quo facile careant homines, unice ponitur. At Lutherus, armis instructus Augustini, haec monstra fortiter domuit, quam propensi ad uitia nascamur, neruosa orationis grauitate inculcauit, nosque praesidiis nudauit omnibus, per nos ipsos e summo discrimine emergendi, gratiamque Dei reconciliandi. Quo cupidius nos ad uindictis, diuinitus dati, auxilium quaerendum festinare coegit, sicut aegrotus, salutem desperans, in medici, releuandis morbis exercitati, industria fideque conquiescit. Huius liberatoris diuinam maiestatem maxima contentione defendit, non ignarus, maiorem esse fundi humani calamitatem, quam ut hominis, eminentissimis dotibus praediti, studiis possit omnino depelli, iustitia Dei, nullis finibus circumscripta, in maleficos uehementissime inflammata. Quod si Deus Deo satisfecit ex asse, quid ad hanc fiduciam potest addi. Sed non pestis solum erat a ceruicibus auertenda nostris, sed etiam felicitas aeterna pariunda, quae ad nos tum demum peruenit, cum legibus, ab numine latis, paruerimus. Proinde satis non fuit, uadem nostrum nostra caussa mortem obire, uerum patris quoque imperata, captu superiora nostro, fuerunt prompte alacriterque exequenda. Quae cuncta Christi promerita Pontificis obscurarat secta, iisque, uelut minus idoneis, adiunxerat humana, quod ille peccata non expiarit uniuersa. Nihilominus deprauiatio

prauatio totam fidei naturam incessit. Cognitio doctrinarum salubrium solius coetus, ac potius Romani antistitis, auctoritate censebatur, assensione generatim probabantur ea, quae tabulis sacris, suppositorum librorum copia auctis, continerentur, fiducia, tanquam superuacanea, reiciebatur. Hic, *Ciues Optimi*, Lutheri uera cernitur magnitudo, hic uirtus eius in primis eluxit, tantumque deportauit gloriae, ut nulla ei sit aetas satis cumulatam gratiam relatura. Primo quidem fidei necessitatem argumentis inuictis muniuit, nihil ualere pollicitationem, quam is, cui fiat, repudiet, nihil donationem, nisi ab altero rata habeatur, nihil fide iussionem, si debitor ipse dissoluere nomina uelit. Post totius fidei formam ac tanquam faciem descripsit, sciendum, cui credamus, quicquid Deus de beatitudine promiserit, ei, posthabitis dubitationibus omnibus, assentiendum, fiducia uero nihil habendum prius, nihil antiquius. Quae tandem haec. Recentiorum multi uocibus impropriis, ob eamque causam obscuris, magis nos deludunt, quam scientia augent. Apte Lutherus cum Philippo eum, iudicat, confidere Deo, qui gratiam, in Christo oblatam, uelit, eiusdemque possessione ac fructu gaudeat. Iam fundamenta erant satis firme iacta arcis scientiae rerum diuinarum, quo pacto numinis iustitia possit profligatis hominibus, sed ad sanitatem redeuntibus, ignoscere. Hic Romae clientes operibus nitebantur, non a Deo

Deo praescriptis, sed commentis ingenii humani
puerilibus, sicut Augustana professio sententiam
fert haud iniquam, *certis feriis, certis ieiuniis, frater-*
nitatibus, peregrinationibus, cultibus sanctorum, ro-
sariis, monachatu, aliisque generis eiusdem, tam ar-
roganti de se persuasione, ut, plura se, quam Deus
ipse iusserit, praestatueros, iactarent. Quam Marti-
nus insolentiam solius fidei, in Christi uulneribus
defixae, commendatione repressit, ac religionem
pie coli, quam magnifice maluit. *omni*
Sed haec, cum primum licuerit, uberius osten-
demus. Nunc enim in conspectum Vestrum, *Ciues*
Religiosissimi, deduco rursus Nobilissimum Doctissi-
mumque, FRIDERICVM GOTTHELF GOTTLÖB
KOCHIVM, *Domitio-Misnicum*. Is beneficii
Weyrauchiani lege obstrictus, anniuersaria celebra-
bit oratione Lutheri in rem familiarem merita. Nul-
la sane societas domo continetur, quam ille non sa-
luberrimis instruxerit praecipis, atque ad firmam
stabilemque perduxerit felicitatem. Dignissimus
igitur laudibus perpetuis censetur, in hac praefer-
tim literata sede, ubi primam lucem accendit, im-
mortaliter de re priuata, non solum publica, prome-
ritus. Quanto religiosius uiri, diuinitus nobis con-
cessi, renouabimus memoriam, Deum uenerati, ut
puram doctrinam, domesticae quoque salutis atque
incolumitatis ducem, inter tot, quibus urgemur,
angustias, clemens ac propitius tueatur. P. P.
Dom. XXII. post Trinit. CIOCCCLXXI

Ye 3447

ULB Halle
003 033 120 3

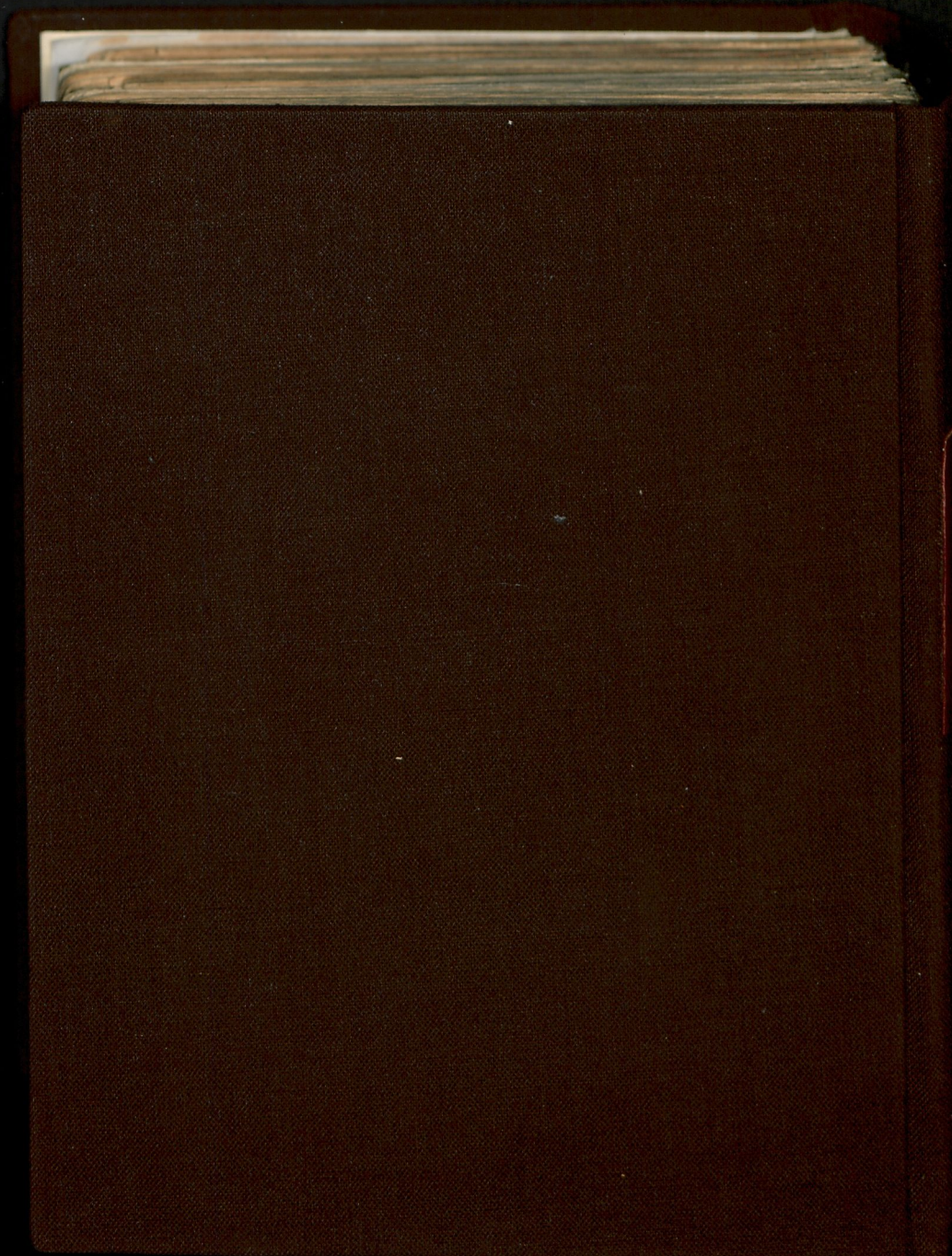

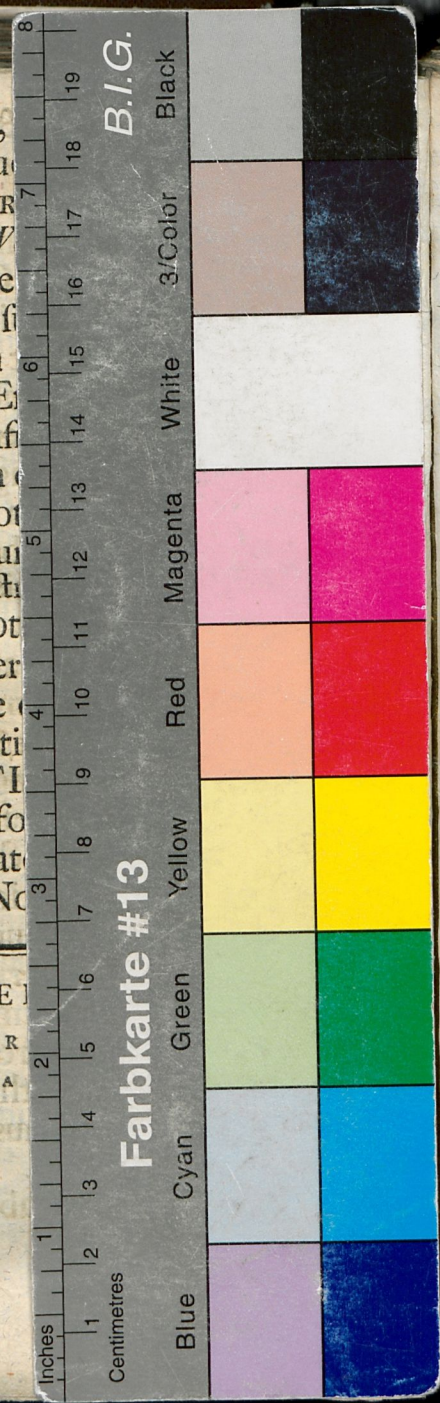
Sb.

V317

03, 2001 Bd.

25

R E C T O R
ACADEMIAE VITEMBERGENSIS
GEORGIVS AVGVSTVS
LANGGVTH

PHILOSOPH. ET MEDICINAE DOCTOR PATHOL.
ET CHIRVRG. PROF. PVBL. ORDINAR. FAC. MED
SENIOR CONV. ELECT. ET MVSEI ANATOM
INSPECTOR SOCIETAT. OECON. LIPS
MEMBR. HONORAR

O R A T I O N E M

FRIDERICO GOTTHELF GOTTLÖB KOCHIO
DOMMITIO - MISNICO
SS. LITT. CVLT
IPSO DIE MEMORIAE SACRORVM RESTITVTORVM FESTO

C I D I C C L X X I
B E N E F I C I W E Y R A V C H I A N I C A V S S A
I N A V D I T O R I O M A I O R E
P R O C V R A T I S S A C R I S
H A B E N D A M

C I V I B V S A C A D E M I C I S

N O T A M F A C I T

26